

Lammassammal

Pösmossa

Pseudoscleropodium purum

Uhanalaisuusluokka (IUCN): silmälläpidettävä (NT)

Luonnehdinta

Lammassammal on roteva, vaaleanvihreä, usein säännöllisen sulkahaarainen lehtisammal. Se kasvaa alustanmyötäisinä tai hieman kohenevina kasvustoina. Sekä lehdet että varret ovat vihreät. Limittäiset soikeat, kuperat ja nipukkärkiset lehdet saavat haarat näyttämään paksun matomaisilta. Keskisuoni on ohut ja ulottuu lehden puoliväliin asti. Lammassammal muistuttaa yleistä seinäsammalta (*Pleurozium schreberi*), jonka varsi kuitenkin on punainen, eikä lehdessä ole keskisuonta.

Elinympäristö ja levinneisyys

Lammassammal kasvaa valoisissa, kuivissa sekametsissä, lehdossa, puistoissa ja kedoilla hiekkaisella maalla. Laji kasvaa mielellään laidunnetuilla kalkkialueilla. Lammassammalta esiintyy harvinaisena noin kymmenellä paikalla eteläisimmässä Suomessa.

Nykytila ja uhkatekijät

Monet lammassammalen kasvupaikoista ovat tuhoutuneet, kun ne on raivattu pelloiksi. Myös metsien uudistus- ja hoitotoimenpiteet ovat tuhonneet sopivia kasvupaikkoja. Valoisia kasvupaikkoja suosiva lammassammal on kärsinyt myös elinympäristöjen umpeenkasvusta. Lisäksi rakentaminen uhkaa joitakin kasvupaikkoja. Nykyisin tunnetuista kasvupaikoista kaksi on suojeltu.

Hoitosuositukset

Koska lammassammal viihtyy valoisilla paikoilla, sammalta voidaan hoitaa harventamalla varoen varjostavaa puustoa ja aluskasvillisuutta tarvittaessa metsäisillä kasvupaikoilla. Joillain kasvupaikoilla sammal hyötyisi niitosta ja laidunnuksesta. Kasvupaikalla tapahtuvaa avohakkuuta lammassammal ei kestä. Jotkut sammalen kasvupaikoista ovat metsälain arvokkaita elinympäristöjä (rehevät lehtolaikut). Monet ovat myös METSO-ohjelmaan sopivia elinympäristöjä (lehdot, puustoiset perinnebiotoopit, kalkkikallioiden metsäiset elinympäristöt).

Lähteet

- Atherton, I., Bosanquet, S. & Lawley, M. (toim.) 2010. Mosses and Liverworts of Britain and Ireland – a field guide. British Bryological Society. 856 s. Verkkojulkaisuna: <http://www.bbsfieldguide.org.uk/> [Viitattu 11.11.2011.]
- Hallingbäck, T. & Holmäsén, I. 1985. Mossor – En fälthandbok. Interpublishing, Stocholm. 287 s.
- Jahns, H.M. (toim.). 2001. Sanikkaiset, sammalet, jäkälät. Otava, Keuruu. 262 s.
- Ulvinen, T., Syrjänen, K. & Anttila, S. (toim.) 2002. Suomen Sammalet – levinneisyys, ekologia, uhanalaisuus. Suomen ympäristö 560. Suomen ympäristökeskus, Helsinki. 354 s. Verkkojulkaisuna: <http://hdl.handle.net/10138/40617>

Kuva: Jouko Rikkinen